Aan:
De Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum:
Den Haag, 7 februari 2025

Betreft:
Brief bezoek Speciaal Rapporteur Francesca Albanese

Geachte voorzitter en commissieleden,

Op donderdag 13 februari 2025 heeft uw commissie Speciaal Rapporteur Francesca Albanese uitgenodigd om te komen spreken. In deze brief willen wij allereerst ingaan op de functie van Speciaal Rapporteur. Vervolgens zullen we de gedragscode bespreken waaraan Francesca Albanese zich dient te houden. Tot slot gaan we in op meerdere berichten van Albanese op social media die op gespannen voet staan met deze gedragscode en de Nederlandse wet, althans in strijd met de door de Kamer omarmde IHRA definitie van antisemitisme. Dit betreft referenties aan de Holocaust en de Tweede Wereldoorlog, het vergoelijken van de gebeurtenissen van 7 oktober 2023, het zeer eenzijdig bekritiseren van Israel en eerdere antisemitische uitlatingen uit 2014. Hierbij maakte ze gebruik van stereotypen over Joden en het inzetten van complottheorieën over Joden om haar mening te ondersteunen. We sluiten af met een aantal aanbevelingen.

Functie Speciaal Rapporteur

De VN heeft Speciaal Rapporteurs voor diverse onderwerpen. Francesca Albanese is specifiek aangesteld voor "the occupied Palestinian Territory". De VN omschrijft haar functie als volgt: *"The Special Rapporteur is an independent expert appointed by the United Nations Human Rights Council to follow and report on the human rights situation in the Occupied Palestinian Territory."*

Het mandaat van de Speciaal Rapporteur is gebaseerd op een resolutie van de VN-Mensenrechtenraad. In deze resolutie wordt Israel zeer eenzijdig veroordeeld. Het mandaat is daarom enkel gericht op eventuele mensenrechtenschendingen door Israel.

Nederland heeft reeds kritiek geuit op de VN-Mensenrechtenraad vanwege de disproportionele aandacht voor Israel. In 2022 ondertekende Nederland een verklaring waarin werd gesteld: *"(....) is further demonstration of long-standing, disproportionate attention given to Israel in the Council and must stop."*

Op 27 augustus 2024 schreef minister Veldkamp van Buitenlandse Zaken over Francesca Albanese: *"In algemene zin hecht het kabinet sterk aan zowel de onafhankelijkheid van VN Speciaal Rapporteurs, als aan het belang dat deze hun werk kunnen doen zonder druk of tussenkomst van overheden van VN lidstaten. Speciaal Rapporteurs hebben echter ook een groot publiek bereik en daarmee een belangrijke verantwoordelijkheid om bij hun publieke uitingen en in hun functie als Speciaal Rapporteur geen persoonlijke politieke meningen te verkondigen. Enkele van de genoemde sociale media uitingen van Speciaal Rapporteur Albanese staan daarmee op gespannen voet. Nederland heeft hier met Speciaal Rapporteur Albanese*

over gesproken, meest recentelijk in mei jl., en daarbij aangegeven dat bepaalde politieke uitlatingen impact hebben op de effectiviteit van haar onafhankelijke mensenrechtenonderzoek.”

Gedragscode

De Speciaal Rapporteur is op papier een onafhankelijke expert, maar haar rapporten worden in de praktijk vaak als VN-standpunten gezien. De VN heeft een gedragscode opgesteld voor Speciaal Rapporteurs, waarin onder meer het volgende staat:

- *“Mandate-holders shall bear in mind the need to ensure that <u>their personal political opinions are without prejudice to the execution of their mission</u>, and base their conclusions and recommendations on objective assessments of human rights situations;”*
- *“Mandate-holders shall in implementing their mandate, therefore, <u>show restraint, moderation and discretion</u> so as not to undermine the recognition of the independent nature of their mandate or the environment necessary to properly discharge the said mandate.”*

Uitspraken Albanese

Ondanks deze gedragscode kiest Francesca Albanese ervoor om regelmatig omstreden en afkeuringswaardige berichten te plaatsen op onder meer X. Hieronder bespreken we een aantal van deze berichten.

Toespelingen Tweede Wereldoorlog en Holocaust

Francesca Albanese heeft herhaaldelijk toespelingen gemaakt op de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust. Op 4 december 2023 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Op 25 juli 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Op 8 augustus 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

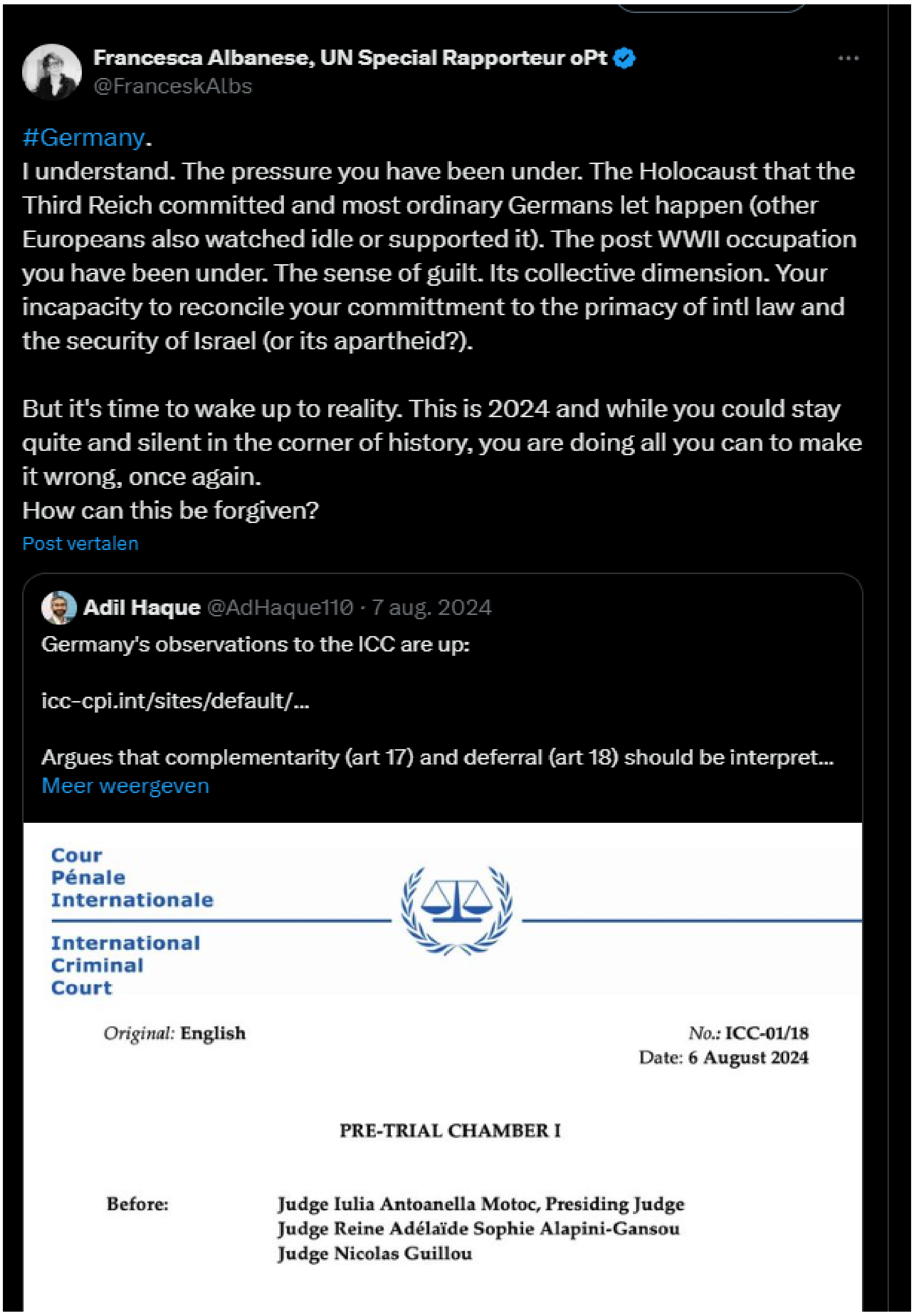

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur oPt
@FranceskAlbs

#Germany.
I understand. The pressure you have been under. The Holocaust that the Third Reich committed and most ordinary Germans let happen (other Europeans also watched idle or supported it). The post WWII occupation you have been under. The sense of guilt. Its collective dimension. Your incapacity to reconcile your committment to the primacy of intl law and the security of Israel (or its apartheid?).

But it's time to wake up to reality. This is 2024 and while you could stay quite and silent in the corner of history, you are doing all you can to make it wrong, once again.
How can this be forgiven?
Post vertalen

Adil Haque @AdHaque110 · 7 aug. 2024
Germany's observations to the ICC are up:

icc-cpi.int/sites/default/...

Argues that complementarity (art 17) and deferral (art 18) should be interpret...
Meer weergeven

Cour
Pénale
Internationale

International
Criminal
Court

Original: English

No.: ICC-01/18
Date: 6 August 2024

PRE-TRIAL CHAMBER I

Before: Judge Iulia Antoanella Motoc, Presiding Judge
Judge Reine Adélaïde Sophie Alapini-Gansou
Judge Nicolas Guillou

Op 10 augustus 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Post
Beantwoorden

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur oPt
@FranceskAlbs

Gaza: In the largest and most shameful concentration camp of the 21st century, Israel is genociding the Palestinians one neighborhood at the time, one hospital at the time, one school at the time, one refugee camp at the time, one 'safe zone' at the time. With US and European weapons. And amid the indifference of all "civilised nations".

May the Palestinians forgive us for our collective inability to protect them, honoring the most basic meaning of intl law.

Post vertalen

حسام شبات @HossamShabat · 10 aug. 2024

Breaking: Israeli occupation forces have just targeted another school in Gaza City early this morning. So far, 100 people have been killed, mostly women and children.

Op 14 oktober 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

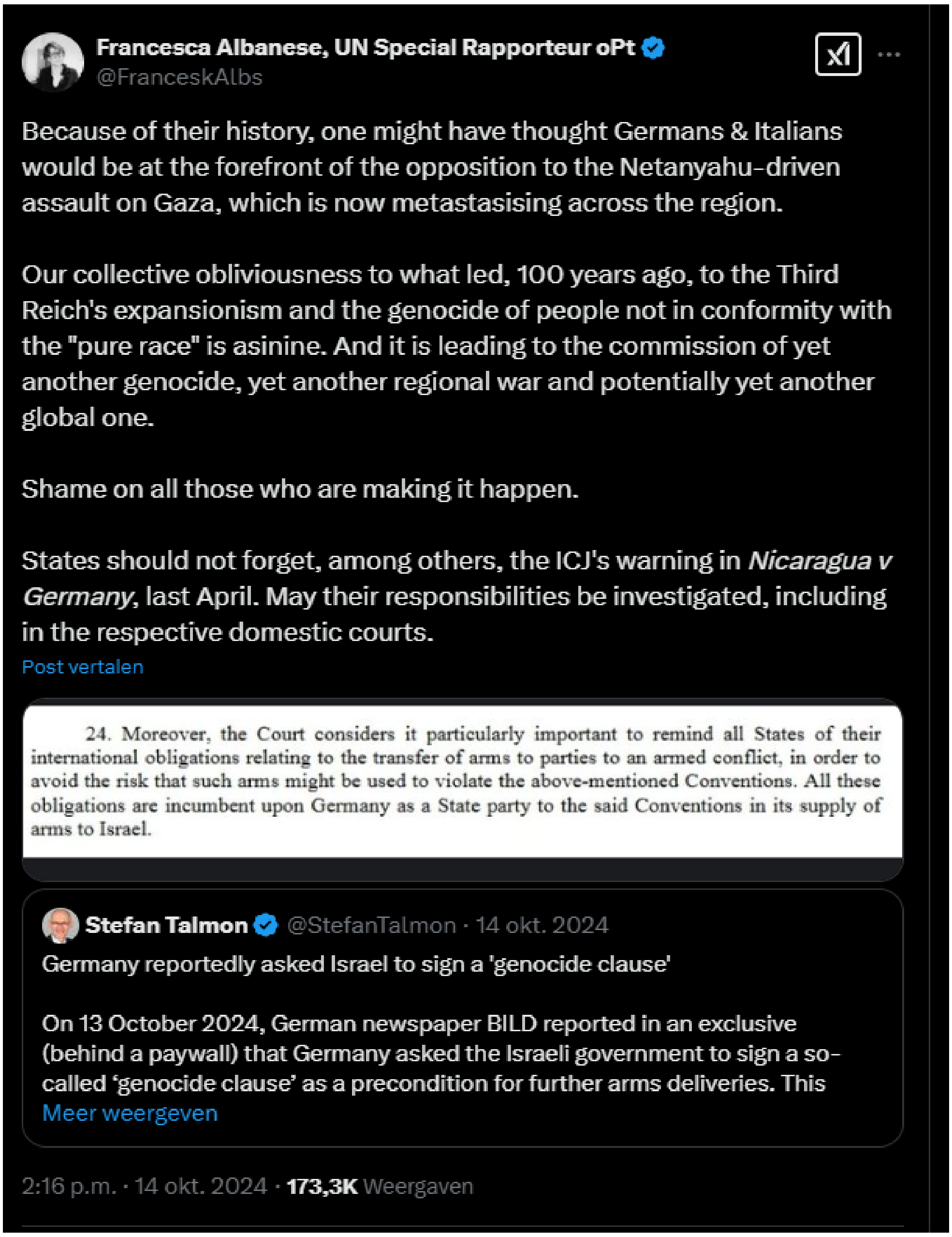

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur oPt
@FranceskAlbs

Because of their history, one might have thought Germans & Italians would be at the forefront of the opposition to the Netanyahu-driven assault on Gaza, which is now metastasising across the region.

Our collective obliviousness to what led, 100 years ago, to the Third Reich's expansionism and the genocide of people not in conformity with the "pure race" is asinine. And it is leading to the commission of yet another genocide, yet another regional war and potentially yet another global one.

Shame on all those who are making it happen.

States should not forget, among others, the ICJ's warning in *Nicaragua v Germany*, last April. May their responsibilities be investigated, including in the respective domestic courts.

Post vertalen

24. Moreover, the Court considers it particularly important to remind all States of their international obligations relating to the transfer of arms to parties to an armed conflict, in order to avoid the risk that such arms might be used to violate the above-mentioned Conventions. All these obligations are incumbent upon Germany as a State party to the said Conventions in its supply of arms to Israel.

Stefan Talmon @StefanTalmon · 14 okt. 2024

Germany reportedly asked Israel to sign a 'genocide clause'

On 13 October 2024, German newspaper BILD reported in an exclusive (behind a paywall) that Germany asked the Israeli government to sign a so-called 'genocide clause' as a precondition for further arms deliveries. This
Meer weergeven

2:16 p.m. · 14 okt. 2024 · **173,3K** Weergaven

In diverse berichten op X vergelijkt zij de situatie in Gaza met concentratiekampen en stelt zij dat het gedrag van Israel vergelijkbaar is met dat van Nazi-Duitsland. Dit staat in directe strijd met de VN-gedragscode, die terughoudendheid en onpartijdigheid voorschrijft.

Sinds kort is het verregaand bagatelliseren van onder meer de Holocaust strafbaar onder artikel 137c lid 2 van het Wetboek van Strafrecht. De Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel stelt: *"Bij verregaand bagatelliseren wordt de ernst of omvang van het desbetreffende misdrijf in hoge mate gerelativeerd of geminimaliseerd, bijvoorbeeld door dat misdrijf op onderdelen of in zijn totaliteit als onbeduidend af te doen."*

Het debat rond de uitspraken van Francesca Albanese raakt een gevoelige snaar, vooral in Europa en niet in de laatste plaats in Nederland. De Holocaust is hier niet alleen een historische tragedie, maar ook een fundamenteel referentiepunt voor mensenrechten en antisemitismewetgeving. De Memorie van Toelichting benadrukt dat iedere vorm van ontkenning, vergoelijking of bagatellisering van de Holocaust een beledigend karakter heeft voor de Joodse gemeenschap.

Dat een Speciaal Rapporteur van de VN, een functie die juist onpartijdigheid en zorgvuldigheid vereist, meermaals vergelijkingen met de Holocaust maakt, juist daarbij gericht aan de Joodse staat, ondanks expliciete gesprekken met landen als Nederland, is dan ook onacceptabel. Het gericht aanspreken van Duitsland en Italië, gelet op hun historische rol in de Tweede Wereldoorlog, versterkt de indruk dat deze uitlatingen niet slechts ongelukkig zijn, maar mogelijk in strijd met de VN-gedragscode die matiging en terughoudendheid voorschrijft. Albanese lijkt zich daarvan niets aan te trekken, hetgeen zorgelijk is.

Deze kwestie onderstreept hoe belangrijk het is dat VN-functionarissen zich bewust zijn van de historische en morele gevoeligheden die in verschillende regio's leven. Zeker bij onderwerpen als genocide en mensenrechtenschendingen is zorgvuldigheid in taalgebruik essentieel om te voorkomen dat vergelijkingen onbedoeld leed bagatelliseren of oude wonden openrijten.

Vergoelijken terreur 7 oktober

Op X en bij presentaties laat Francesca Albanese zich regelmatig uit over 7 oktober 2023 en de oorlog tussen Israel en Hamas. Op 10 februari 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Post

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur oPt
@FranceskAlbs

Le 'plus grand massacre antisémite de notre siècle'? Non, M. @EmmanuelMacron. Les victimes du 7/10 n'ont pas été tuées à cause de leur judaïsme, mais en réaction de l'oppression d'Israël. La France & la communauté int'le n'ont rien fait pour l'empêcher. Mes respects aux victimes.

Post vertalen

Le Monde @lemondefr · 8 feb. 2024
Emmanuel Macron rend hommage aux « suppliciés du 7 octobre », dans une France travaillée par un « antisémitisme rampant » lemonde.fr/politique/arti...

Beoordeel voorgestelde Community-opmerkingen

Beoordeel voorgestelde Community-opmerkingen

5:15 p.m. · 10 feb. 2024 · **4,8 mln.** Weergaven

Op 21 februari 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur oPt
@FranceskAlbs

" free Palestine scares them bcs it is the ghost of their own sins, rediscovered as a living, breathing human. The current political structures of colonial projects cannot afford it, so they try to uproot it. Bcs it is a fight between all colonialists and their fake identities.."

Post vertalen

Alon Mizrahi @alon_mizrahi · 21 feb. 2024
Millions of people are scratching their heads, not knowing what to make of America's endless commitment to a mass extermination of people, an event that is nothing more than inflicting the most horrific punishment known to humanity on a defenseless group of people.
...
Meer weergeven

10:16 p.m. · 21 feb. 2024 · **435,1K** Weergaven

Op 8 juni 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

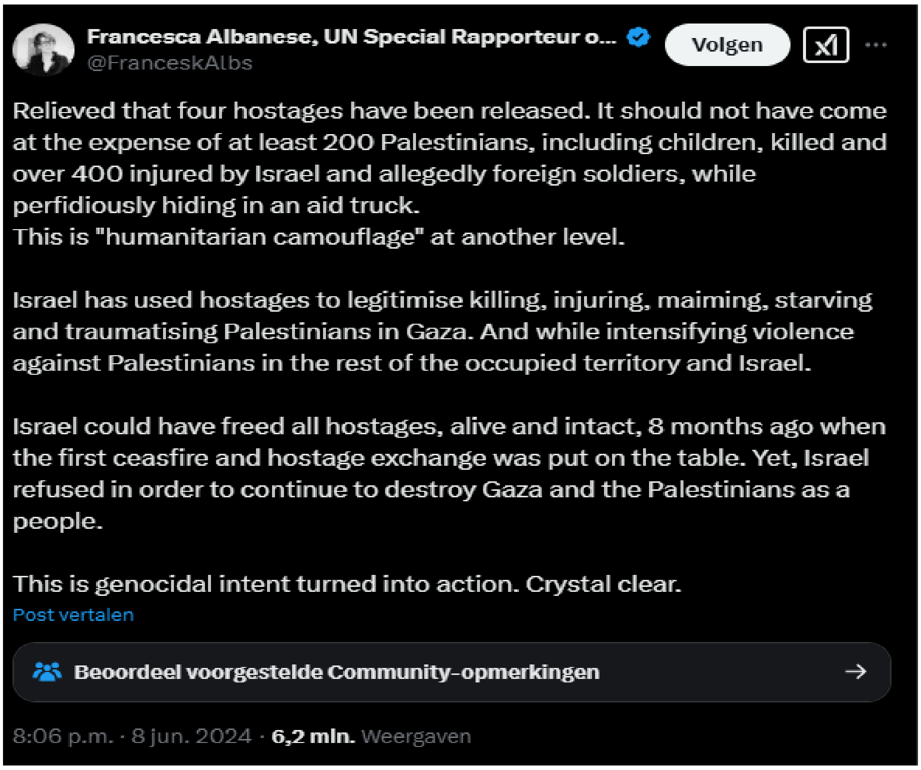
Francesca Albanese, UN Special Rapporteur o...
@FranceskAlbs
Volgen

Relieved that four hostages have been released. It should not have come at the expense of at least 200 Palestinians, including children, killed and over 400 injured by Israel and allegedly foreign soldiers, while perfidiously hiding in an aid truck.
This is "humanitarian camouflage" at another level.

Israel has used hostages to legitimise killing, injuring, maiming, starving and traumatising Palestinians in Gaza. And while intensifying violence against Palestinians in the rest of the occupied territory and Israel.

Israel could have freed all hostages, alive and intact, 8 months ago when the first ceasfire and hostage exchange was put on the table. Yet, Israel refused in order to continue to destroy Gaza and the Palestinians as a people.

This is genocidal intent turned into action. Crystal clear.

Post vertalen

Beoordeel voorgestelde Community-opmerkingen

8:06 p.m. · 8 jun. 2024 · 6,2 mln. Weergaven

Op 18 juli 2024 plaatste Francesca Albanese op haar X-account het volgende bericht:

Francesca Albanese, UN Special Rapporteur o...
@FranceskAlbs
Volgen

Time to #UNseatIsrael from the UN.

UN Special Rapporteur on the right to h... @adequateho... · 16 jul. 2024
Israel's criminal attack on the UN continues without any consequences. High time to take action against Israel including through unseating from the UN, as was done with apartheid South Africa. x.com/UNRWA/status/1...

Beoordeel voorgestelde Community-opmerkingen

11:07 a.m. · 18 jul. 2024 · 351,3K Weergaven

In een artikel in The Algemeiner stond opgetekend dat Albanese het volgende zei bij een presentatie in Washington in oktober 2024:

"Today, as the Palestinians have been victimized, the object of humiliation and indignity, extrajudicial killing, arbitrary arrest, and detention for decades — this has been sort of ignored, and after the 7th of October, a new level of rage was directed at Palestinians," Albanese said. "The 7th of October is a tragic date for the Israelis, but this is what also triggered the opportunity for Israel to complete and channel the project of colonial erasure. Israel seized the opportunity to complete that plan of realizing Jewish sovereignty only in the land of Palestine."

Deze uitlatingen staan op gespannen voet met de bepalingen uit de VN-gedragscode. Het getuigt niet van de vereiste terughoudendheid en onpartijdigheid. Dat geldt in het bijzonder voor de oproep om Israel uit de VN te zetten.

Eerder antisemitisme

In 2014 plaatste Francesca Albanese diverse verontrustende en in onze ogen ontoelaatbare berichten over Israel en Joden. Dat was ruim voordat ze deze functie uit is gaan voeren.

Op 25 juli 2014 plaatste ze op Facebook een bericht, gericht aan de BBC. In het bericht stond onder meer: *"The Israeli lobby is clearly inside your veins and system and you will be remembered to have been on the big brother's side of this Orwellian nightmare caused once again by Israel's greed"*

Op 31 juli 2014 plaatste ze op Facebook een oproep om fondsen te werven voor UNRWA. Daarin schreef ze onder meer dat *"Amerika is onderworpen door de Joodse lobby"*.

Deze uitingen, hoewel ouder, zijn zorgwekkend en laten een patroon zien van partijdigheid en problematische retoriek. Ook maakt zij bij deze uitspraken gebruik van vooroordelen, stereotypen en complottheorieën over Joden. Dat is onversneden antisemitisch.

Aanbevelingen

Wij zijn van mening dat de genoemde berichten een duidelijke overtreding vormen van de normen zoals vastgelegd in de VN-gedragscode voor Speciaal Rapporteurs. Ook overigens zijn haar uitlatingen ontoelaatbaar en schuren zij tegen ontoelaatbare vooringenomenheid tegen Israel en Joden in het algemeen. Dit had op zichzelf al reden moeten zijn om haar niet uit te nodigen in de Tweede Kamer. Nu dit toch is gebeurd, verzoeken wij u om gedurende het gesprek te monitoren dat zij zich niet opnieuw in dergelijke termen uitlaat.

Daarnaast vragen wij u om Francesca Albanese te confronteren met haar eerdere uitlatingen, zeker met het oog op de gesprekken die Nederland reeds met haar heeft gevoerd. Ondanks de berisping in mei 2024 heeft zij nadien meerdere controversiële berichten geplaatst. Nederland zou haar opnieuw moeten aanspreken en nu publiekelijk moeten veroordelen. Wij gaan ervan uit dat de Commissie haar op deze uitlatingen aanspreekt en hierover afkeuring laat blijken.

Met de meeste hoogachting,

Namens Centrum Informatie en Documentatie Israel,

Deze brief is per e-mail verstuurd.

Cc: Voorzitter van de Tweede Kamer